UUTISET

Olen käynyt vasemmistoliittolaisten ja Oras Tynkkysen (vihr.) kanssa hyviä keskusteluja. Ei maatalouden asioista tiedetä, jos niistä ei kukaan kerro. **MAASEUTUNUORI HEIDI SIIVONEN**

Nuoret sanoivat jyrkästi ei muuntogeenisille kasveille

Maataloustukien ikärajoista ja muuntogeenisistä kasveista käytiin kovin vääntö päättäjien ja maaseutunuorten välisessä keskustelussa keskiviikkona.

KARI SALONEN

Maaseutunuorten ja päättäjien väittelyä veti Paula Viertola. Mukana olivat muun muassa kansanedustajat Markku Eestilä (kok.) ja Anne Kalmari (kesk.) sekä MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Tommi Lunttila.

INHOHIMON VUOSI

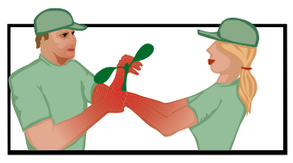

Vain yksi käsi nousi puolustamaan muuntogeenisiä (gm-) kasveja, kun asiasta kysyttiin MTK:n maatalousalan ammattikorkeakouluopiskelijoille järjestämässä konferenssissa.

MTK:n maaseutunuoret julistivat kuukausi sitten, että he haluavat tuottaa ruokaa, johon eivät kuulu muuntogeeniset kasvit. Opiskelijat olivat nuorten kanssa samaa mieltä.

Julkiseen väittelyyn osallistuneissa päättäjistä löytyi sekä vastustajia että kannattajia.

Kansanedustaja **Markku Eestilä** (kok.) sanoi, että Suomi ei välttämättä saa gm-vapaudesta etuja maailman markkinoilla. Gm-vapaus voi kääntyä kovassa hintakilpailussa suomalaisia tuottajia vastaan.

Maatalousyrittäjä **Timo Kaunisto** puolusti geenimuuntelua yhtenä kasvinjalostuksen keinona. ”Koko jalostusmenetelmä sekoitetaan monesti Monsantoon, joka on kirosana minullekin.”

Maaseutunuorten puheenjohtaja **Otto Saikkonen** perusteli nuorten kantaa paremmilla tuottajahinnoilla.

Kaunisto kysyi, ovatko Suomen tuottajahinnat nyt hyvät, kun Suomessa ei viljellä muuntogeenisiä kasveja. Saikkonen totesi, että ei, mutta vuonna 2030 gm-vapaus voisi taata paremmat hinnat suomalaistuottajille.

Kansanedustaja **Anne Kalmari** (kesk.) haluaisi Suomeen maakuntia, jotka olisivat gm-vapaita ja tuottaisivat maailmalle brändättyä laaturuokaa.

MTK oli koonnut Helsinkiin keskiviikoksi ja torstaiksi lähes 200 maatalousopiskelijaa maan eri ammattikorkeakouluista.

Ikärajojen poisto lisää nuorten kustannuksia

Maataloustukien maksun ikärajat ovat poistumassa politiikkauudistuksen myötä kokonaan.

MTK vastustaa ikärajojen poistoa. MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja **Tommi Lunttila** totesi, ettei vanhojen viljelijöiden osuus ole Suomessa koskaan ollut niin suuri kuin nyt. Hän epäili vanhenemisen vain jatkuvan, jos ikärajat poistuvat. Se taas toisi lisää näennäisviljelyä ja lisäisi aktiivisten viljelijöiden kustannuksia.

Kaunisto piti ikärajojen sijaan ongelmana vuokrapeltojen määrää. ”Puolet pelloista on vuokrapeltoja, eikä vuokramaiden kunnosta pidetä huolta.”

Kaunisto myös haluaisi kohdistaa tuet paremmin tuotantoon eikä ”hömppäheinään” (viherlannoitusnurmi, kesanto).

Myös Eestilä halusi lisää tukien kohdistamista tuotantoon, mutta haluaa antaa yrittämisen vapauden kaikenikäisille.

Kalmari totesi viljelijöiden olevan jo nyt keskimääräistä vanhempia jäädessään eläkkeelle, joten perustelu työurien pidentämiseksi ei käy ikärajojen poistolle.

Nuorilla hyvät vaikutusmahdollisuudet

Keskustelussa todettiin nuorilla olevan hyvät mahdollisuudet vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon. Päättäjät kannustivat nuoria ottamaan yhteyttä poliitikkoihin ja etujärjestöihin sekä liittymään itse puolueisiin ja järjestöihin.

Maaseutunuorten **Heidi Siivonen** totesi, että on hyvä keskustella maataloudesta myös sellaisten poliitikkojen kanssa, jotka eivät siitä mitään ymmärrä.

”Olen käynyt vasemmistoliittolaisten ja **Oras Tynkkysen** (vihr.) kanssa hyviä keskusteluja. Ei maatalouden asioista tiedetä, jos niistä ei kukaan kerro.”

”Älkää tuijottako tukia”

Yleisöstä opiskelija **Ville Korhonen** kysyi, miten C-alueen maidon kansallisen tuen käy, jos tuotantorajoite ylittyy kiintiöiden poistuttua.

Kalmari pelkäsi, että huonosti käy, kun maatalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) ei neuvotellut säätelyjärjestelmää.

Kaunisto muistutti markkinalähtöisyydestä. ”Nuoret, älkää katsoko liikaa tukia.”

Eestilä totesi, että jos ongelmia tulee, ne ratkaistaan sitten.

”Julkisiin hankintoihin kotimaista”

Tuottajahintojen todettiin keskustelussa olevan huonot. Niiden parantamiseksi Siivonen vaati, että julkisissa hankinnoissa kaiken ruuan on täytettävä kotimaiselle tuotannolle säädetyt vaatimukset.

Kalmari totesi, että maailmanlaajuisesti eläinten hyvinvointi huononee, kun Suomessa ja Ruotsissa vaatimukset ovat niin kovat, että tuotanto siirtyy matalampien kustannusten maihin.

Kaunisto sanoi, että hintatilanne ratkeaa vain lainsäädännöllä, jolla puututaan keskittyneen kaupan asemaan.

Opiskelijat tyytyväisiä tapahtumaan

AMK-opiskelijat olivat tyytyväisiä konferenssin antiin. Vaikka osa luennoista tuntuikin opiskelijoista hiukan tylsiltä, kiitosta saivat esityksistä vauhtiin lähteneet keskustelut ja ajankohtaiset aiheet. Luentoja oli muun muassa maatalouspolitiikasta, eläinsuojelulain uudistuksesta ja sukupolvenvaihdoksesta.

Seinäjoen ammattikorkeakoulusta tulleet Ville Korhonen, **Mikko Istolahti** ja **Antti Mäki-Pollari** sekä ammattikorkeakoulu Karelissa opiskelevat **Jatta Paajanen**, **Elisa Ikonen** ja **Aino Berg** pitivät tilaisuutta myös hyvänä paikkana tutustua muista kouluista tuleviin opiskelijoihin.

”Eri puolilla maata maatalous on erilaista. Täällä oppii siitä ja saa asioihin uusia näkökulmia”, opiskelijat totesivat.

”Tällainen konferenssi voisi olla useamminkin.”

TUURE KIVIRANTA

PÄIVÄN KYSYMYS

Miten sujuu kotitalouspäivän vietto?

Miten vietetään kansainvälistä kotitalouspäivää, kotitalousalan kansainvälisen järjestön Suomen neuvottelukunnan puheenjohtaja Minttu Virkki?

Me otimme varaslähdön keskiviikkona. Seminaarin teemana oli perheen elämänkaari. Teema liittyy YK:n kansainvälisen perheen vuoden 20-vuotisjuhlavuoteen. Puheenvuoroissa lähestyttiin perheen arkea elämänkaaren eri vaiheissa.

Onko luvassa tapahtumia?

Kehotamme kaikkia suomalaisia viettämään aikaa perheen parissa. Omassa perheessäni ollaan yhdessä ja laitetaan ruokaa. Yhdessäolo on se perheen tärkeä perusta.

Ovatko kotitaloustaidot kunnossa?

Taidot ovat monilla hyvinkin hanskassa, mutta etenkin syrjäytyneillä tai syrjäytymisvaarassa olevilla voi olla kokonaisuus hukassa. On aika paljon neuvontajärjestöjä, esimerkiksi Martat, joiden puoleen kannattaa kääntyä.

Kotitaloutta kannattaisi opettaa jo ala-asteella. Lapset oppivat silloin helposti. He nauttivat kun saavat tehdä ihan oikeita asioita.

TARJA HALLA

Maailman kotitalouspäivää vietetään vuosittain 21. maaliskuuta.

POLITIIKASTA LYHYESTI

Hallitus harkitsee lapsilisien verottamista

Myös lapsilisien verottaminen saattaa olla esillä, kun hallitus päättää veronkorotuksista ja leikkauksista kehysriihessään ensi maanantaina ja tiistaina. Lapsilisät ovat olleet tähän saakka verottomia.

Valtiovarainministeri **Jutta Urpilaisen** (sd.) mukaan hallituksen neuvottelut säästökeinoista ja esimerkiksi verolajeista ovat vielä aivan kesken. Hän arvioi sopeutustarpeeksi enintään kolme miljardia euroa, kun aiemmin on puhuttu 3–4 miljardista eurosta.

Omaishoitajien palkkioita halutaan yhtenäistää

Omaishoitajien palkkioita tulisi korottaa ja yhtenäistää koko maassa, sosiaali- ja terveysministeriön työryhmä esitti keskiviikkona. Täten kunnat eivät voisi enää muuttaa tuen saamisen ehtoja.

Työryhmä esittää, että sopimusomaishoitaja voisi saada hoidon vaativuudesta riippuen 500, 700 tai 1100 euroa veronalaista tuloa kuukaudessa. Hänelle taattaisiin kuukausittain myös kahdesta kolmeen vapaavuorokautta.

Palkkiot maksaisi joko kunta tai Kela. Jos maksaja olisi kunta, se saisi palkkioita varten valtionosuutta.

Peruspalveluministeri **Susanna Huovinen** (sd.) uskoo, että eduskunta voisi puntaroida muutoksia jo ennen kesätaukoa. Hän aikoo järjestää keskustelutilaisuuden uudistuksesta eri ministeriöiden edustajien ja muiden asiantuntijoiden kesken toukokuussa.

Huovinen on vakuuttunut siitä, että muutokseen on poliittista tahtoa. Omaishoidon uudistus tukisi osaltaan rakennepaketin linjausta siitä, että vanhustenhoitoa pyritään siirtämään laitoksista koteihin.

Toiminnanjohtaja **Marja Tuomi** Omaishoitajat ja läheiset -liitosta pitää hyvänä sitä, että esitys takaisi omaishoitajille yhtenäisen palkkiotason. Nykyisin kunnat voivat muuttaa omaishoitajien sopimuksia rahatilanteensa mukaan.

Omaishoitajien kanssa tehtyjä sopimuksia on kesken vuodenkin purettu. He eivät ole voineet luottaa jatkuvuuteen, Tuomi sanoo.

Omaishoidosta maksetaan tätä nykyä noin 40 500 suomalaiselle. Työryhmä arvioi heidän määränsä kasvavan vuoteen 2020 mennessä noin 60 000:een.

Hoitajien määrän ja palkkioiden kasvu kaksinkertaistaisi omaishoidon kulut, mutta säästöä tulisi muista hoitokuluista.

Kuntaliitto kannattaa työryhmän esityksiä painottaen kuitenkin, että kuntien taloudellisia vastuita ei pidä korottaa. Se pitää tärkeänä korvausten siirtämistä Kelan hoidettaviksi.

Kuntaliiton ja työryhmään osallistuneiden kuntien edustajien mielestä omaishoidon hoitopalkkioita ja Kelan hoitotukia on myös sovitettava yhteen, koska monet vanhukset, vammaiset ja sairaat henkilöt ovat vailla läheisiä kokonaan riippuvaisia ulkopuolisista palveluista.

Työryhmässä syntyi erimielisyyttä syntyvistä säästöistä. Elinkeinoelämän keskusliiton asiantuntija **Simopekka Koivu** epäili, etteivät laitoshoidon kulut välttämättä laskisi, jolloin uudistus lisäisi kokonaiskuluja. Hän jäi näkemyksineen yksin.

Myös ministeri Huovinen katsoi, että omaishoito on muita hoitomuotoja edullisempi vaihtoehto.

MT–STT

MÄÄRITELMÄT

Virallista ja muuta omaishoitoa sekä läheisapua

Sopimukseen perustuvaa omaishoitajan tukea saa työstään noin 40 500 suomalaista.
Kunta maksaa sitovaa ja vaativaa hoitoa tarvitsevan henkilön hoitajalle tukea, josta on säädetty laissa varsin väljästi.
Muuta, vähemmän sitovaa omaishoitoa antavat voivat saada kunnan tukipalveluja.
Kuntaliitto arvioi koko omaishoitojärjestelmän kustantavan kunnille noin 450 miljoonaa euroa.
Näiden lisäksi moni antaa läheisilleen läheisapua.
Omaishoitoa tai läheisapua antavia arvioidaan olevan Suomessa yhteensä 1,25 miljoonaa.

Noin 70 prosenttia omaishoitajista on naisia ja hoidettavista vähän yli puolet on miehiä.

Kaupan vapauttaminen sai tukea eduskunnassa

Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen vapaakauppasopimus sai tukea kaikilta eduskuntapuolueilta, kun eduskunta keskusteli sopimuksesta keskiviikkona.

Vapaakauppasopimus vahvistaisi ulkomaankauppaministeri **Alexander Stubbin** (kok.) mukaan merkittävällä tavalla Suomen talouskasvua ja työllisyyttä. Pienet ja keskisuuret yritykset pääsisivät sen myötä helpommin Yhdysvaltain markkinoille.

Hormonilihaa ei tuoda

Stubb rauhoitteli pelkoja sopimuksen vaikutuksista.

Suomi pitää Stubbin mukaan tiukasti kiinni siitä, ettei neuvotteluissa vaaranneta kuluttajansuojaa tai elintarviketurvallisuutta.

EU:n säädökset geenimuuntelun rajoituksista pysyvät voimassa. Rajat eivät avaudu hormonilihalle.

Kauppa- ja investointikumppanuussopimus helpottaisi suomalaisyritysten pääsyä USA:n markkinoille. Sopimus poistaisi myös tullimaksut maanosien väliltä.

”Sopimuksen myötä suomalainen pk-sektori saisi reilun mahdollisuuden kilpailla Yhdysvaltojen markkinoilla”, Stubb perusteli.

Hän piti tärkeänä, että USA:n julkiset hankinnat avataan myös eurooppalaisyrityksille.

Investointisuoja puhutti

Perussuomalaisten puheenjohtajan **Timo Soinin** mielestä sopimuksen syntyminen on tärkeää pienelle Suomelle.

”Tämä on sellaista toimintaa EU:ssa, jota perussuomalaiset voivat tukea.”

Sopimuksen sisältö herätti myös paljon epävarmuutta. Vihreiden **Anni Sinnemäki** muistutti, että kansanedustajat joutuvat vielä vain arvailemaan sisältöä, koska luonnostekstejä ei ole julkistettu. Hän epäili, että lukuisat yritykset ovat kyllä ne lukeneet.

Vasemmistoliitto arvosteli sopimukseen kaavaltua investointisuojaa. Eduskuntaryhmän puheenjohtajan **Annika Lapintien** mielestä suunnitelma investointisuojan sisällyttämisestä sopimukseen on vaarallinen, koska se voi johtaa korvausvaatimuksiin valtiolle.

Stubbin mukaan sopimus suojaisi sijoittajia ja sijoituksia kohtuuttomilta toimilta ja syrjinnältä. Hän totesi, että Suomella on jo ennestään 66 investointisuojasopimusta.

Samalla ministeri myönsi, että korvausvaateita käsitellään eri puolilla maailmaa koko ajan.

Sopimuksen vaikutuksista käydään vuoropuhelua huhtikuussa Washingtonissa hallituksen vierailun aikana.

Mukaan on kutsuttu työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä sekä MTK.

MT–STT